

Stichting Vrienden van de Gouwzee

Zwaluwtong 120
1141 KS Monnickendam

bestuur@vriendenvandegouwzee.nl
info@vriendenvandegouwzee.nl
www.vriendenvandegouwzee.nl
Kvk: 99775573

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Rijkswaterstaat

Per reactieformulier van Platform Participatie

Datum

20 juni 2026

Uw kenmerk

-

Onderwerp

Zienswijze

Bijlage

-

Notitie Reikwijdte en Detailniveau Actualisatie Natura 2000-beheerplan
IJsselmeergebied

Geachte mevrouw, mijnheer,

Namens de Stichting Vrienden van de Gouwzee dienen wij hierbij een zienswijze in op de "Notitie Reikwijdte en Detailniveau Actualisatie Natura 2000-beheerplan IJsselmeergebied" d.d. 23 april 2026.

Stichting Vrienden van de Gouwzee

Onze stichting behartigt de belangen van honderden lokale en regionale windsurfers, windfoilers, wingfoilers, kanoërs, kajakkers, roeiers, suppers, openwaterzwemmers en andere niet-gemotoriseerde recreanten die de Gouwzee regelmatig gebruiken. Deze groep vertegenwoordigt veel praktische gebiedskennis over het feitelijke recreatieve gebruik van de Gouwzee, waaronder gebruikspatronen, opstapplaatsen, seizoensinvloeden, windrichtingen, veiligheid en naleving van gedragsregels.

Wij onderschrijven het belang van natuurbehoud en zorgvuldig beheer van het IJsselmeergebied. Tegelijkertijd achten wij het van groot belang dat, met het plan-MER, een zorgvuldig, volledig en evenwichtig onderzoek wordt uitgevoerd naar de gevolgen van mogelijke maatregelen voor plaatselijk bestaande recreatieve functies, waaronder windsurfen.

De voorliggende NRD biedt daarvoor naar onze mening nog onvoldoende concrete basis.

Recreatie wordt te algemeen beschreven

De NRD noemt recreatie als onderdeel van de sociaaleconomische effectbeoordeling. Daarbij wordt aangegeven dat effecten op "recreatie, landbouw, visserij, scheepvaart en wonen" onderzocht zullen worden. Ook wordt genoemd dat effecten op recreatie onderdeel kunnen zijn van het studiegebied en dat zonering van activiteiten een mogelijke maatregel is. De NRD maakt echter niet duidelijk:

- welke recreatievormen afzonderlijk worden onderzocht;
- hoe onderscheid wordt gemaakt tussen gemotoriseerde en niet-gemotoriseerde watersport;
- welke locatie specifieke gebruiksvormen worden meegenomen;
- of alle locatie specifieke gebieden in beeld zijn;
- welke beoordelingscriteria gelden voor eventuele beperkingen van recreatief medegebruik;
- hoe bestaande recreatieve gebruiksrechten, functies en belangen worden gewogen.

Hierdoor is onvoldoende inzichtelijk of de effecten op windsurfers en andere niet gemotoriseerde watersport en recreatie (o.a. op en aan de Gouwzee) op een adequate en evenwichtige wijze zullen worden onderzocht.

Specifieke betekenis van de Gouwzee ontbreekt in de onderzoeksaanpak

De NRD benoemt expliciet dat de Gouwzee ecologisch waardevol is vanwege heldere delen met kranswieren waar krooneenden voedsel vinden. Daarmee is aannemelijk dat toekomstige maatregelen of zoneringen juist gevolgen kunnen hebben voor recreatief gebruik van dit gebied. Tegelijkertijd ontbreekt in de NRD een specifieke beschrijving van:

- het huidige recreatieve gebruik van de Gouwzee;
- de intensiteit, spreiding en seizoenspatronen van de verschillende vormen van recreatie op de Gouwzee, m.n. niet gemotoriseerde watersport (windsurfen, windfoilen, wingfoilen, kanoën, kajakken, roeien, suppen, openwaterzwemmen);
- het onderscheid tussen verschillende vormen van watersport;
- de mogelijke cumulatieve gevolgen van toegangsbeperkingen of zonering voor niet gemotoriseerde watersport.

De NRD bevat daardoor onvoldoende waarborg dat de bijzondere recreatieve functie van de Gouwzee volwaardig in het plan-MER wordt meegenomen.

Onvoldoende methodische uitwerking van verstoringsonderzoek

De NRD noemt verstoring door recreatie als mogelijke factor bij vogeldoelen, maar beschrijft niet:

- welke wetenschappelijke uitgangspunten worden gehanteerd;
- welke soorten recreatie welke verstoring veroorzaken;
- hoe feitelijke verstoring wordt gemeten;
- hoe gedragsverschillen tussen recreatievormen worden betrokken;
- hoe lokale omstandigheden zoals afstand, snelheid, groepsgrootte, windrichting, seizoenen en bestaande gebruikspatronen worden meegenomen.

Daardoor bestaat het risico dat recreatie als één uniforme categorie wordt beoordeeld, zonder onderscheid tussen bijvoorbeeld strandgangers, windsurfers, windfoilers, wingfoilers, kanoërs, kajakkers, roeiers, suppers, openwaterzwemmers en andere niet-gemotoriseerde recreanten. Wij achten dat methodisch onvoldoende zorgvuldig. Natuur is belangrijk maar het belang van recreatie en sport mogen niet uit het oog worden verloren.

Gebrek aan aandacht voor proportionaliteit en alternatieven

De NRD beschrijft dat alternatieven en maatregelenpakketten worden onderzocht, waaronder zonering van activiteiten. Niet duidelijk wordt echter:

- hoe proportionaliteit van maatregelen wordt beoordeeld;
- of minder ingrijpende alternatieven expliciet worden onderzocht;
- hoe bestaande recreatieve functies worden meegewogen;
- hoe rekening wordt gehouden met lokaal maatwerk;
- hoe cumulatieve beperkingen in verschillende delen van het IJsselmeergebied wordt beoordeeld.

Daarom verzoeken wij om expliciet in het plan-MER:

- alternatieven met behoud van recreatief medegebruik volwaardig te onderzoeken;
- locatiegericht maatwerk als volwaardig alternatief mee te nemen;
- onderscheid te maken tussen tijdelijke, seizoensgebonden en permanente maatregelen;
- cumulatieve effecten op watersportmogelijkheden inzichtelijk te maken.

Kennisleemten mogen niet leiden tot generieke beperkingen

De NRD benoemt op meerdere plaatsen dat sprake is van kennisleemten rondom verstoring, gebruiksdruk en recreatie. Wij achten het van belang dat dergelijke kennisleemten niet leiden tot voorzorgsmaatregelen of beperkingen zonder voldoende feitelijke onderbouwing. Indien gegevens ontbreken, dient aanvullend onderzoek plaats te vinden, met name naar:

- daadwerkelijk recreatief gebruik;
- feitelijke verstoringssafstanden;
- gedragseffecten;
- seizoensinvloeden;
- als wordt overwogen om een locatie aan de Gouwzee voor recreatie af te sluiten: de mogelijkheden van verplaatsing van recreatie naar alternatieve locaties aan de Gouwzee;
- cumulatieve effecten van andere activiteiten.

Verzoek

Daarom verzoeken wij u om de NRD aan te vullen, dan wel in het plan-MER expliciet op te nemen, dat:

1. de belangen van windsurfers, windfoilers, wingfoilers, kanoërs, kajakkers, roeiers, suppers, openwaterzwemmers en andere niet-gemotoriseerde recreanten afzonderlijk en locatie specifiek worden onderzocht;
2. de Gouwzee als specifiek recreatief kerngebied wordt beschouwd (zoals de plaatselijke politiek ook nastreeft);
3. verstoring niet generiek maar activiteits- en locatie specifiek wordt onderzocht;
4. proportionaliteit en alternatieven expliciet onderdeel vormen van de beoordeling;
5. cumulatieve effecten van zonering en toegangsbeperkingen op recreatief gebruik inzichtelijk worden gemaakt;
6. bestaande en lokale recreatieve functies en maatschappelijke belangen volwaardig worden meegewogen;
7. sport en recreatie ook belangrijk zijn en vaak in harmonie samen kan gaan met bescherming en instandhouding van natuurwaarden;
8. dat de ambities van het '*Position paper en achtergronddocument toerisme en recreatie*' (d.d. 11 februari 2025 - <https://www.ipo.nl/wp-content/uploads/sites/5/2025/02/ipo-position-paper-en-achtergronddocument-toerisme-en-recreatie-2025.pdf>) dat namens de provincies in opdracht van het Interprovinciaal Overleg is opgesteld, worden meegenomen en keuzes niet strijdig zijn met dit document;
9. kennisleemten aanleiding zijn voor aanvullend onderzoek en niet voor onvoldoende onderbouwde beperkingen.

Hoogachtend,

Bestuur van de Stichting Vrienden van de Gouwzee

Pelle Swart voorzitter

Robert Luinge secretaris

Ruben Waitz Penningmeester

Randy Visser Bestuurslid

Dietrik Huizing Bestuurslid